

A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendő az előfizetési díjak
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetéseket elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.
«Altalanos Tudósító» hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyilttér petítésra 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Adventre.

Nincsen olyan korszaka a történelemnek, amely nem tanuskodnék arról, hogy az emberiség folytonos harcban állott és áll valamely világrénddel. Azt is bizonyítja a történelem, hogy az Isten örökkévalóságának, halhatatlanságának, a testvériségnek, igazságának és a felebaráti szeretetnek magasatos eszméi úgy az egyes emberben, mint a társadalomban újra meg újra elferdültek, eltorzultak. Ennek oka pedig a sóvárgás, a vágyódás, a mely rettenetes hatalom.

Ha az összes nagy szenvedélyeit, a melyekből áll az egyes emberekre, vagy egész népekre szabadon bocsátja, akkor összezavarodik minden és a lelket megszállja a rendellenesség s az elsötétedés.

Akkor bekövetkeznek azon szomorú, veszedelmes órák, a midőn az emberek az igaz hit egészségleges tanait többé nem tűrhetik: szívük vágyai szerint új tanokat képeznek maguknak és telküket elzárják a mentő igazságok elől.

Akkor beállanak a nagy tévelyek és tévtanok, a melyek így hangzanak: nincsen Isten, természetes ösztönök, a szenvedélyek, a tulvilági élet csak mese; mi élni akarunk tetszésünk szerint Mindenki cselekedni akar fonák, rossz szive vágyai szerint.

De a vágyódás nem csak az eszméket rontja meg, nem csak az emberek gondolatait és nézeteit fordítja el; hanem megrontja

a sziveket is, elhomályosítja az eszméket és rosszra teszi a sziveket.

A természetes és az erkölcsi életnek középpontja: a szív. Szívünkben rejlik azon titokteljes hatalom, a mely ösztönt ad az egész erkölcsi életnek. Ezt a hatalmat nevezzük: szeretetnek. Az ész szemlél, az értelem megfontol, ítél; az akarat parancsol; de csak akkor parancsol, ha a szív szeretete jár előtte.

A szeretet epedez, a szeretet követel, a szeretet vezényel, a szeretet fölemelkedik, de le is dobhatja magát a mélységbe.

Ugy van az. A hová szívünk megy, oda mennek gondolataink, kívánságaink, törekvéseink, cselekedeteink, örömeink, fájdalomaink, vétkeink és erényeink is. Ha fölfelé emelkedik minden; ha pedig ő lefelé száll, mélységbe száll minden; s akkor mi erkölcsileg süllyedünk.

Sursum corda!

Emelkedjék a szívünk és szeretetünk. Szálljon föl az Istenhez s az erényhez! Ebben rejlik az emberi boldogságnak egész rejtélye. Ha pedig a világ gyönyöreire, az érzéki örömlökhöz teszál a mi szívünk: ez meghozza az emberiség nyomorát.

Ahol az embernek s az emberiség jel-szava úgy hangzik: fö! a szeretet középpontjához, a hithez! ott emelkedik minden. a gondolkodás, akarat, tudomány, művészet. jólét, ott átszellemül még az anyag is

Ezen lényl, ezen igazságot a legfényesebben bizonyítja az összes nemzetek tör-

ténelme, melyek a föld kultur életébe léptek és a melyeknek emelkedése és süllyedése ismeretes előttünk. És itt csak a két legnagyobbról tesztek említést.

Meddig volt nagy Róma és Görögország az emberi élet minden terén?

Addig, míg a vallást tisztelték és kegyelettel viseltek isteneik iránt.

És micsoda bukatta meg őket?

Hitelenség és materialismus és nyers, érzéki vágyak!

Midőn Rómának és Görögországnak szkeptikusai és szofistái álttal terjesztelt atheismus és minden természet fölöttinek kigunyolása az életnek minden magasabb mozzanatát kipusztította: akkor már ezen nagy népek is mentek pusztulásnak.

Nagy, magasatos műveket az élet minden terén csak a hit, liszta vallás teremthet.

Az emberiségben minden nemes művészetnek anyja: a vallás.

De mit művel ennek ellentéte, t. i. az atheismus s az érzékiség?

Mondja meg ezt egy pogány ember, a római Seneca: »Megromlanak az erkölcsök, diadalmaskodik a gonoszság, eltűnik az erény, süllyednek az emberek összes ügyei, ha az egyes embereket, vagy egész népeket megragadta a nyers érzékiség, az erkölcsi romlottság!«

Seneca mondása szemünk láttára még ma is szóról szóra teljesül!

Sursum corda!

Cselkó József.

TÁRCZA.

A bátor ember.

— Irta Herceg Ferencz. —

(Folytatás és vége.)

Én Dusának mindent elmondtam. amit Kempelen bácsiról tudtam, hogy agyonlőtte Suskovics bácsit és hogy Suskovics néni is meghalt és hogy milyen bátor ember, — ebédnél aztán mindig csak Kempelen bácsit nézte. Végül Kempelen bácsinak feltűnt, hogy Dusa le nem veszi róla a szemét és így szólt hozzá:

— Tetszem magának, kisleány?

Dusa mindig megszokta mondani, amit gondolt és így felelt:

— Bizony nem tetszik nekem.

És ekkor kiköpött.

— Hát akkor miért néz folyton?

— Mert szeretnék magától valamit kérdezni.

Édesmama már akkor rosszat sejtett, apa pedig vasvilág szemekkel nézett Dusára. Kempelen bácsi azonban biztatta Dusát, hogy csak kérdezzen tőle akármit, ő válaszolni fog. Dusa ekkor összeráncsolta a fekete szemöldökét és a fénylő macskaszemével olyan erősen nézett a rozsmár-bajuzsu bácsira, hogy magam is megijedtem. Csendesen mondta:

— Megjelent magának álmában már Suskovics néni?

Erre nagy ijedség támadt a szobában és én azt hittem, Kempelen bácsi mindjárt kivessi a

töltött revolvert és agyonlővi Dusát, Édesmama azonban kivette Dusát és büntetésül nem adott neki gyümölcsöt, pedig Dusa vendégünk volt. Engem is kikergetett apa, de ez nagy igazságtalanság volt, mert én meg se mukkantam, sőt aznap véletlenül igen jól viseltem magamat. Dusa azonban igen dühös volt, hogy nem kapott gyümölcsöt és egyre azt mondta nekem, hogy ezt nem viszi el szárazon Kempelen bácsi. Két napig dühös volt, mert nem eresztették az ebédőbe, hanem külön terítették neki a gyerekasztalára, aztán kész volt a bosszualás terve. Estére végre is hajtotta és én segítettem neki, mert amit ő akart, azt mindig megtehettem.

Az urak egész estig vadásztak és künn a tarlókon zsiványpecsenyét süttöttek, úgy, hogy mikor hétkor hazajöttek, majd leragadt a szemök a nagy fáradtságtól meg a bortól és tüstént ágyba feküdtek. Édesmama a hűgimmal odaát volt Szombathyéknál teán, de Dusát és engem nem mertek magukkal vinni. És ekkor hajtottuk végre a tervünket. Dusa kibontotta a haját, az arcát befehé-ritette lisztporral és korommal nagy fekete karikát csinált a szeme köré, aztán egy fehér lepedőt vett magára, mint a kisértetek szokták. A fekete kandurt bepólyázta egy gyerekpólójába, de a farkát künnhagyta, hogy megfoghassa a kezével. Én pedig magamhoz vettem a varázslámpám, melyet laterna magica-nak hívaak s amelyet az édes Jézuska hozott nekem 4 forint 50 krajczárért, mert karácsonykor elég jó bizonyítványom volt és akkor még senki sem merte volna remélni, hogy év végén megbukom két tantárgyból. Én sem.

Mikor a vendégszoba előtt hallgatództunk,

Kempelen bácsi már úgy hortyogott, mint az ináresi fűrészmalom, amely gőzerőre van berendezve. Óvatosan benyitottunk a sötét szobába. Dusa szembeállott az ágygal, magam pedig a dívány mellé állottam és fogam borzasztóan vaczogott a félelemtől, de azért mégsem szaladtam el. Ekkor a laternából kék fényt vettem a falra és Dusa odaállott a fényes tányérba és a szemét forgatta. A fekete maszkát pedig a karján tartotta, mintha pólyásgyerek volna. Ámbár tudtam, hogy Dusa, mégis olyan iszonyú és kísérteties volt, hogy halálra megijedtem és a laterna reszketett a kezemben és a kék fény is tánczolt. De azért mégsem szaladtam el.

És Dusa ekkor üvöltöni kezdett.

— Kempelen! Kempelen! — üvöltött — Kempelen!

Hanem a bácsi igen mélyen aludt és csak akkor ébredt föl, amikor Dusa már sokszor üvöltött. Ekkor egyszerre felült az ágyában és mereven nézte a reszkető fényt.

— Ismersz Kempelen? — üvöltötte Dusa.

— Ki az? Mi az? — ordította a bácsi.

— Suskovicsné vagyok, akinek meggyilkoltad az urat. A gyerekemnek nincs sem apja, sem anyja, elhoztam neked, nesze neveld föl!

Azzal a farkánál odadobta a maszkát az ágyra. A macska ijedt nyekkenéssel ráesett Kempelen mellére, onnan fölugrott az almáriom tetejére. mint egy fekete ördög.

Kempelen bácsi nem szólt semmit, hanem visszafeküdt a párnára. Én pedig hamar elfujtam a laterna gyertyáját, aztán kiszaladtunk az ajtón, miközben jól összeütöttük a fejünket. A macska

A lentermelésről.

A len vetésnél első és legfontosabb teendő a vetőmegg gondos megválasztása, a mi jelentékeny módon befolyásolja a len minőségét. A lent különböző időben vetik, azonban e tekintetben legmegfelelőbb lesz a korai vetés. Korán vetett len a legbiztosabb, legnagyobb és legjobb minőségű termést szolgáltatja. A korán vetett len a legelőnyösebb helyzetben van, mert a talaj ekkor még elegendő nedvességet tartalmaz s így a len egyenletes fejlődése biztosítva van, míg ha a lent később, már meglehetősen száraz talajba vetjük, csak kiülődni fog.

A korán vetett len gyorsabban fejlődve erőteljes gyökérzetet nevel s később, midőn már a forróbb és szárazabb időjárás bekövetkezik, vízszükségletét a talaj mélyebb rétegeiből fogja fedezhetni. Hazánkban legelőbb helyen márczius végén, április elején vetik. Minél sürűbben vetjük, annál finomabb a rostja. Ha fonálnyerés a főczél, kat. holdanként 15—2 hl. mag szükséges, míg ha magva miatt termeljük 1 hl. is elegendő.

A lent természetesen sorokban termeljük, mert ez a legmegfelelőbb vetési mód. Sok helyen vetik szórva is, de ez sohasem helyeselhető. Vetési sor távolsága 12. czm. A soros vetés előnye itt különösen érvényre jut, mert helres magmennyiség és megfelelő sortávól betartásával jelentékeny befolyást gyakorolhatnak a len minőségére, és egyenletes növéseire. Ritkán vetve a lent elágazik; míg a tul sürű vetés könnyen szakadó rostot ad. Megfelelő sortávól és magmennyiség betartásával nemcsak miűőségét, de hozamát

a lábunk alatt rohant ki. Azt hittük, hogy Kempelen bácsi fel fogja lármázni az egész házat, de biz az meg se mozczott a szobájában. Dusa aztán megmosakodott, anélkül, hogy valaki észrevette volna a cselédek közül, s mire édesmamák visszajöttek Szombathiektől, akkor már mi ketten mélyen aludtunk, ki-ki a maga szobájában.

Mikor reggel fölédretem, igen örültem a sikerült tréfának, de apa rosszkedvű volt a reggelinél és azt mondta, hogy Kempelen bácsit haldokolva találták a szobájában. Erre már én sem örültem. Kempelen bácsit a nyavalya törte és félrebeszélte és édesmama azt mondta, nagyon kellemetlen, hogy éppen a mi házukban lett beteg. Később Dusa-val kimentünk az ökoristálló mögé és ott ünneppélyesen megesküdtünk, hogy ezt nem fogjuk elmondani senkinek. Meg is tartottam az esküt, csak két jó barátomnak mondtam el, de viszonesküzt tettek, hogy a kispadon sem vallják be az igazgató urnak. (Mind a kettő igen elszánt ismétlő).

Kempelen bácsi meg öt napig feküdt ráunk, de nem halt meg, hanem hazavitte trapacon. Még akkor se tudta, hogy fiu-e vagy leány. Azóta elmúlt egy esztendő és most már egészen jól van. A multkor láttam a templomban, bottal jár, de azért egészen jól van, csak crukkol egy kicsit.

A vakáció, fájdalom, igen gyorsan röppent el, mint rendszeren és Dusa igen sajnálta, mikor a kedves szülei három hét múlva már kibékültek és öt hazavittek. Ambár csak leány, mégis be kell vallanom, hogy nem ismertem még fiut, aki olyan lett volna, mint ő. Mert akárhánszor fájjt is neki valamije, azért sohasem sirt, még akkor sem, amikor megrugta a Fanni (Fanni egy csikó). És nem is árukkodott soha. Most is sokat gondolunk egymásra és gyakran igen szép levelezőlapokat kapok tőle. Ha nagy leszek, talán feleségül veszem, mert ő ezt igen óhajtja, de előbb meg kell tanulnom a boxolást, különben mindég neki lenne igazsa, ami lealázó volna reám nézve.

is befolyásolhatjuk. Kellő sürűség mellett a len elágazása a minimumra redukálható úgy, hogy az éppen csak a szárhegyére szorítottokozék.

A magot 2—3 czm.-nél mélyebben alá takarni nem tanácsos. Jól elmunkált talajon ezen mélység könnyen betartható; azonban rögös földön nem. A len gyorsan csirázik s így vetés után nemsokára kikel. Fejlődését jelentékenyen gyorsíthatjuk chilisalérom alkalmazása által, melyet a vetés alkalmával szórunk ki. Holdanként 50 kg. elég. Ápolási munkálatai főleg a gyomirtásra vonatkoznak s ezért ha az előzetes talajmunkák helyesen végezettek, kedvező éghajlat igényel. Azonban a legnagyobb óvatosság mellett is némelykor könnyen elgyomosodik, mely esetben az istállótrágya lesz a hibás. Míg a len nincs nagyon kifejlődve, a gyomorirtás boronálással végezhető.

A vetésforgóban a len úgy helyezendő el, hogy önmaga után 6—8 évnél gyorsabban ne következzen. Kedvező éghajlati viszonyok, jó és tápanyagokban megfelelő gazdagságu talaj lehetségessé teszik ugyan azt, hogy rövidebb idő alatt is követheti önmagát, de általában 5—6 évnél korábban még ilyen körülmények között sem tanácsos vetni. Általában legkitünőbb előnövényei azok, melyek a talajt a legjobb állapotban hagyják vissza. Ilyenek a takarmánynövények, különösen a heretélék, a hüvelyesek és trágyázott kapások. Jó előveteménye továbbá a buza, rozs, zab és repce is. Vetésforgóul a következő ajánlható: 1. Kapás trágyázva, 2. kalászos növény, 3. lóhere, 4. zab, 5. len, 6. őszi kalászos növény. Ezen vetésforgót a Rajna mentén majdnem általános használatják. Belgiumban, Fesztfáliában, Szászországban és Meklenburg Környékén a zabot mint igen jó előveteményt ismerik. Szilézia környékén talajaink a burgonyát vetik len elé s általában igen jó előveteménynek tartják.

Az őszi kalászos mint a len utó veteménye nem a legjobb helyre kerül ugyan, de mint igen számos példa igazolja, műtrágyák alkalmazásával könnyen segíthetünk ezen a bajon is. Istállótrágyát nem adhatunk alája, hanem szuperfoszfátot igen. Szokás e len közé lóherét is vetni, még pedig az u. n. fehér lóherét; azonban rost nyérés czéljából termelt lent sürűn vetik s így a lóhere a tulnagy beárnyékolás folytán nem találja meg feltételét a fejlődéshez s ha igen akkor meg a len adja meg az árát, mivel felnő közte, gátolja fejlődésében s igen, megnehezíti nyűvészt. Az igaz, hogy a fehér lóhere lassu fejlődésű takarmány-növény, de azért mégsem tanácsos ezt a len közé vetni.

A len elég fontos növény arra, hogy azt önmagában termeljük, vagy ha nem találjuk olyannak, hogy önmagában is szép jövedelmet szolgáltal, akkor már ilyen helyeken nem érdemes termelésével vesződni. Ha pedig egyedül szép jövedelmet szolgáltal, akkor ne rontsak minőségét és így értékét azzal, hogy közöltes növénynevel termeljük. A talaj tápanyagtartalma így is meglehetősen mérvben igénybe lesz véve.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Műkedvelői színelőadás.** Előleges értesülésünk szerint jelenteltjük, hogy a helybeli »Iparosifjak Egyesülete« január 5-én műkedvelői színelőadást rendez. Színre kerül a »Sárga csikó« népszimű, melyet zártkörű tánczoszorucsa követ. A tavalyi szép siker, melyet az egyesület ifjusága a Falu rosszával elért, előreláthatogal élvezetes estét helyez kilátásba ezuttal is, melyre a meghívók még az ünnepek előtt fognak szétküldetni.

— **A polgári iskolai tanárok zalavármegyei körét** Redl Gusztáv tapolczai polgári iskolai igazgató buzgólkodására folyó hó 8-án Zalaegerszegen megalakították. Az alakuló gyűlésen képviselve volt a zalaegerszegi polgári leányiskola, a tapolczai polgári fiu iskola, a nagykanizsai polgári fiu- és leány iskola és az alsólendvei polgári fiuiskola tanestülete. A megalakult kör elnökévé Redl Gusztáv tapolczai igazgatót, alelnökévé dr. Bartha Gyula nagykanizsai polgári fiu- és leányiskolai igazgatót, jegyzőjévé Budai Lajost, pénztárosává Vastagh János tapolczai tanárokat választották meg.

— **A déli vasut tisztviselőinek fizetése** A cs. és kir. szabadalmazott déli vaspálya társaság igazgató tanácsa a déli vasut magyar vonalait vezérigazgatójának, Brám Miksa miniszteri tanácsosnak javaslatára elhatározta, hogy az összes évi fizetésben levő alkalmazottak, akik eddig utólag kapták havi fizetésüket, 1905. január 1-től kezdve előre kapják, úgy hogy az említett összes alkalmazottak e hónap végével kettős fizetésben fognak részesülni. Az igazgatóság ezenfelül Brám vezérigazgató javaslatára elhatározta, hogy az 1905. évben a hivatalnokokat 120, az altiszteket 60 korona lakbér pótlékban és a természetbeni lakással bíró pályafőroket évi 30 korona pótlékban részesíti.

— **Dr. Schwarz Albert** városi orvos betegségből teljesen felépülve hazaérkezett és orvosi működését ismét megkezdte.

— **A fogyasztási adó szedés jogát** Csáktornya nagyközség területén a következő 1905. évre a nagyközség a maga részére megváltván, ezt a község lakóinak azzal hozza tudomására, hogy a borital adó a bor és husfogyasztási adótörvények értelmében fog beszédeni, miért is azok az adóköteles felek, kik a boritaladó befizetésére nézve kedvezmények birtokában vannak. e kedvezmény megtartása iránti óhajukat a község előljároságánál saját érdekükben jelentésk be. — Oly felek, kik a fogyasztási adó fizetésére nézve méltányos egyezsége lépni óhajtanak és általában összeg fizetésével akarják a téletenkinti fizetést megelőzni, ebbeli óhajukat folyó hó 22-ig jelentésk be a nagyközség bírójánál, kivel ugyancsak e hó 22-ig egyezkedhetnek az általános összegre nézve. Szabad egyezsége létrejötté esetében az évi általános összegére nézve az egyezmény határozmányai lesznek mérvadók és az egyezsége megállapított adó havi előleges részletekben fizetendő le.

— **Találtatott** egy ezüst nyelű zsebkész. Igazolt tulajdonosa Csáktornya nagyközség jegyzői irodájában átveheti.

Schmidthauer-féle keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

Igmándi

megleően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a **Karlsbadi** és **Marienbadi** ivókúrát, gyomor és belbajokban, úgyszintén **elkövéredés, szívelhajasodás** s az azzal járó **fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdegánál, czukorbetegség, csúsz és köszvényél,** stb. — Az „Igmándi” hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizet meg sem közelítik és saját érdekében cselekedjenek. — Kapható: Csáktornyan Todor R. utodánál cégtul. Kraschovetz József. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

— **Felhívás!** A szegény belegek gyógyításához szükséges gyógyszerek költségeinek viselése az 1898. évi XXI. t. cz. 3. §-ának b) pontja értelmében az országos betegápolási alap terhére esvén, felhívotnak mindazon Csáktornya nagyközség területén lakó egyének: a) akik magukat közegély nélkül fenntartani nem képesek, b) akik keresetük vagy jövedelmük csekélyebb voltánál fogva a legszükségesebb létfenntartási eszközökkel rendelkeznek ugyan, — de közfelfogás szerint szegényeknek tekintetnek, végre c) akik az a) és b) pontban megjelöltek közé nem tartoznak, de oly mostoha viszonyok között vannak akkor, amidőn veszély esetében gyógyszerre szorulnak, hogy legjobb akaratuk mellett is képtelenek a gyógyszer árának megfizetésére, miként folyó hó 20. és 21. napjain Csáktornya nagyközség közig. jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt összejárásuk végett jelentkezzenek. Kelt Csáktornyan, 1904. évi december hó 13-án. Az előjáróság.

— „Millenium”-telep Nagysz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélyvel létesített »Millenium» telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetésével mellett az ország legjobb szervezettől szőlő telepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített Bizonyítvány. (B. H.) Alulírottak igazoljuk, hogy a pakáci és knézi Buding-féle birtokon 1904. évben következő szőlőszeti termény-állományról van tudomásunk: részint távirda-póznarendszerű 3-as, részint póznarendszerű 3-es kőtési amerikai vesszőnevelő anyaiskola, 108 kat. hold Riparia Portalis (Gioire de Montpellier), Vitis Solonis, Rupestris Monticola (Rup du Lot), Gamay Coadere (Colombeau Rupestris), Solonis-Rubusta, Riparia Solonis, Aramon-Rupestris Ganzin 2. számú alanyfajtákkal, körülbelül 295.000 tőkével; 1/2 kat. hold párosítással készült zöldajtványiskola, körülbelül 130.000 darab sima és 2 éves gyökeres zöldajtványnyal; 23 kat. hold ojtvány- és dugványiskola, körülbelül 3.200.000 drb. iskolázott fásajtványnyal és 1.500.000 drb. amerikai és európai gyökeresített dugványnyal. Pa-Pakáci, 1904. évi augusztus hó 9-én. G e r a Ferencz okl. szőlész, telepezelő, B u d i n g Antal, telepezető és oenologus. S z l a v i k Mihály, vinczellér. (B. H.) Az általam az alulírott helyen és napon 67/904. úgyszám alatt felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján tanusítom, hogy Buding Antal ur, telepezető és oenologus, úgy Gera Ferencz okl. szőlész, telepezelő és Szlavik Mihály vinczellér, knézi lakosok, kiket mindhárom személyesen ismerek — a fenti egy korona bélyeggel ellátott bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Billeden, ezerkilencszáz negyedik évi augusztus hó kilencedik napján. Dr. G é m e s Ignác s. k., mint Dolin Károly billédi királyi közjegyzőnek a temesvári királyi közjegyzői kamara 129/904. számú rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

— **Képviselőtestületi ülés.** Csáktornya nagyközség képviselőtestülete folyó hó 17-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Nuzsy Mátyás községi bíró elnöklésével, melyen a következő ügyekben hozott határozatokat: I. A községi helypénzszedési jog bérbevételére vonatkozólag benyújtott 3 ajánlat közül Margetics Tamás csáktornyai lakos ajánlatát, mint legelőnyösebbet fogadta el a képviselőtestület, mely szerint az évi bérösszeg 9996 kor. II. Az 1905. évre a számvizsgáló bizottság tagjainul Szilágyi Gyula, Graner Miksa, Heinrich Miksa, Hirschmann Adolf, Ivacsics Ignác, Löbl Rezső és Czvetkovics Antal képviselőket választotta meg. III. Névszerinti szavazással egyhangulag elhatározta, hogy a Friedl József által lefizetett 36000 korona összeg a csáktornyai három takarékpénztárban egyenlő arányban a községi törzsvagyon javára elhelyeztessék. IV. Versics Péter, igazabban Ferencz illetőségét megtagadta,

— **Élő állatok postai szállítása.** A földművelésügyi miniszter körrendeletben értesítette a törvényhatóságokat, hogy a szállítási engedelméhez kötött hasznos emlős állatok és madarak védelméről szóló törvényes intézkedések kijátszásának megakadályozása végett a kereskedelemügyi miniszter valamennyi posta- és táviró-hivatalt, ugyancsak vasúti és hajózási vállalatokat utasította, hogy az élő állatokat tartalmazó küldeményeket csak abban az esetben fogadják el szállításra, ha azok úgy vannak csomagolva, hogy a küldemény tartalmát könnyen lehet ellenőrizni. A mennyiben a földadónál az állatok fajának meghatározása tekintetében kételyek merülnek föl, — a szállítást csak oly esetben szabad elfogadni, ha a földadó hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy az illető állatok szállíthatók. A földművelésügyi miniszter ezért egyértelműen a belügyminiszterrel, elrendelte, hogy az illetékes hatóság ilyen esetekben a szükséges bizonyítványt a földadó kérelmére állítsa ki.

— **Orvosi kitérőségek** egyhangú véleménye az, hogy a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek rossz szaga, íze nincsen a gyermekek legjobb erősítő és tápszer, mért is ajánlatos ezt is számításba venni a ragályos betegségek elleni védekezésnél. Üvege 2 kor. a készítő Zoltán B. gyógyszerárában Budapest és a helybeli gyógyszerárakban.

— **Csáktornya nagyközség előjárósága** felhívja az adózókat, hogy hátralékaikat f. hó 19-éig annál inkább is lefizessék, mert ezen a napon a zálogtárgyak összehordása és elárverezése kezdetét veszi.

— **Talált sertés.** A csáktornyai vasúti állomáson 1 drb. fehér sima szőrű 4 hónapos göbe sertés bitagságban talált. Hogyha annak igazolt tulajdonosa folyó hó 21-ik napjáig nem jelentkezik, úgy a sertés 21-én déli 12 órakor Csáktornya nagyközség előjárósága által nyilvános árverésen, azonnali készpénz fizetés ellenében el fog adatni.

— **Uj szépirodalmi hetilap** Az Élet címmel új szépirodalmi hetilap indult meg. Tulajdonképp régi, de azért mégis új. A Képes Családi Lapokról van szó, amely immár a XXVII. évfolyamba lép és ezt az új évfolyamot olyan gyökeres és bizonyára mindenkinek kedves változással kezdi meg, amely egészen újja avatja ezt a szépirodalmi folyóiratot. A lap az Élet címmel folytatja pályafutását, új címmel, új szerkesztőséggel, új elveket, új és modern beosztással és kiállítással. Az Élet (Képes Családi Lapok) ezennel szorosabban simul a mindennapi élethez, irásban és képen bemutatja az aktuális dolgokat és így természetesen felel a politikát is, amely a legállandóbb aktualitás az újjalakított lap szerkesztőségében a legismertebb íróklat, legnevesebb művészekkel, minden számában egész sereg aktuális, művészi képpel szolgál és közül legalább két-három novellát, több verset, állandón két regényt külön rovatot szentel a hét eseménynek, egy a fővárosiaknak, mint a vidékieknek, a művészetnek és irodalomnak, a közgazdaságnak, szól bőven és atáposan a divatról, az egészségápolásról, mindenkinek fölvilágosít ad minden kérdésre, szóval senkisen veheti kezébe Az Életet, anélkül, hogy valami őt érdeklő frissen, elmésen megírt közleményt ne találja benne. Az Élet tehát részlegl a nagy község pártfogására. Az ára olesó: negyedévre csak három korona. A kiadóhivatal (Budapest, Muzeum-körút 7., földszint) szívesen szolgál mutatóványszámmal, aki pedig most előfizet, az újévig ingyen kapja az újságot. Az előfizetők azonkívül havonként még egy-egy regényt is kapnak ingyen. Összintén ajánlható ez a szép, magas színvonalon álló szépirodalmi folyóirat minden családnak.

— **Időszerű figyelmeztetés.** A hideg idő beálltával rendszeres valamiféle ragadós betegség is beköszönt és sürűn szedi áldozatait különösen a gyermekek közül. Az idén minden szülő állandóan rettegésben él, mert ha még nem érte utól a szerencsétlenség, akkor szinte naponta várhatja és az apák szorongó szívvel mennek el hazulról, ha egészséges-

nek hagyták otthon gyermekeiket, nem fogadja-e őket, mire hazajönnek. A rettentő vörös czedula. Most egy amerikai orvosi lap a ragály sokféle okai között rámutat egyre, a melyre eddig aligha gondoltak. Mikor a hidegebb évszak kezdődik, olyan ágyneműt szednek elő a háziasszonyok, amely a nyáron át nem volt használatban. Nagyon meglehet, hogy a skarlát, kanyaró, számarköhögős mérges anyaga a nyáron félretett ágyneműben volt benne. Azért az ágyneműt, a téli ruhát is nyáron fertőtleníteni kellene; téli időben a fűtés és szellőztetés nehéz a hálószobában s azért ennek levegője kedvező a betegség csírának fejlődésére. Hogy a dologban van valami, azt láthatjuk abból is, hogy akárhány zárkózottan élő, más családokkal nem érintkező házbán is a hideg évszak elején kitör valami ragadós betegség. A skarlát csirája sokáig életképes marad; egy év után a skarlátban megbetegedett gyermek ruhája még átvitte a betegséget egymásik gyermekre, pedig az egész idő alatt be volt kámförözve. Így hát magában a házbán kell a legnagyobb gonddal ügyelni a betegség csírának elfojlására: a háziorvosra e téren fontos teendők várnak.

— **Az »Egyetértés»** ez idei karácsonyi száma úgy terjedelmre, mint tartalomra nemcsak a hazai de bizvást mondatni, a világsajtó egyik feltűnően szenzációs eseménye lesz. Ezen rendkívüli szám-melvellyel már foglalkoznak legjobb e-őink, nemcsak jelen mozgalmak politikai életünket fogja híven feltárni, hanem különösen szépirodalmi részében lesz gazdag elannyira, hogy abban minden irodalombarát nemes élvezetet fog találni. Jó előre felhívjuk erre a magyar uri közönség figyelmét. Az Egyetértés kiadóhivatala Budapest, IV., Vármege-utca 11. — Előfizetési árak: Negyedévre 10 kor., 1 hóra 3.60 kor. Kedvezményes ár: állami tisztviselők, papok, tanárok, jegyzők részére negyedévi 7 kor., 1 hóra 2.40 korona.

— **Tehén lopás.** Már 1900. év őse óta üzle tehén lopásait Czipót Márton bellatinczi lakos s így Bellatincz, Radamos, Góntérház, Izsákcöz és Hosszufalu községekből egyes gazdáktól azóta 10 tehenet lopott el, míg végre a bellatinczi csendőrrjárór a legutóbbi bellatinczi országos vásáron rájött a turpiságaira. A lopott tehenekhez hamis marhájárlatokat váltott s azokkal Regedébe hajtvta eladta. A tehenek vételárát eldorbézolta, úgy hogy családját nyomorban hagyta otthon. Az ellopott tehenek értéke 3000 korona.

— **Nagyszerű karácsonyi kiállítás** nyitott meg Budapest Erzsébet-körút 28. szám alatt. Ugyanis S e r é n y i elsőrangú óras- és ékszerész czég rendezi a legújabb és legkedveltebb arany, ezüst ékszerek, órák lánczok stb. tárgyakból, melyek a legelőzserűbb és leghasznosabb karácsonyi és újví ajándékok. S e r é n y i híres gyönyörű szép tárgyalról, jutányos áairól és megbízhatóságáról. Vidéki megbízásokat különös gondnal eszközöl és kívánatra nagy képes árjegyzőket ingyen küld.

— **Kiugrott a vonatról.** Geröl József 26 éves kovács legény Dömölőri és Molnári állomások között, a mint a nyitott ablakból kinézett, kalapját levitte a tejérről a szél. Geröl minden habozás nélkül leugrott a vonatról, hogy kalapját megkerítse. A mérész vállalkozás azonban balul ütött ki, mert szerencsétlenül ugrott le a vonatról, halálra zuzta magát. Midőn néhány percz múlva segítségére mentek, már csak szétroncsolt hullát találtak a helyszínen.

— **Fogfájást és szájbűzt** azonnal megszüntet a »Plombus» amerikai önlombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Felolón szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučijivi list za puk

Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa.l računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Na advent.

Nega takove dobe vu historiji, koja nebi svedočila to, da čovečanstvo je podjedniji vu koju stalo i još sada vu koju stoji sa nekojimi, sveta praviciami. I to svedoči historia, da smisli Božje vekivečnosti, smisli nevmrtnosti, bratinstva smisli pravice i ljubavi bližnjega su se tak vu jedinim človeku, kak vu celim čovečansivu po vremenu z nova i z nova prevrgnule, zmešale. Tomu zrok pak je pohlepnost, želja, koja je jako velika oblast.

Ako ta oblast sve svoje strastvenosti, iz kojih stoji na pojedine ljudi, ili pak na celi puk pusti, onda se zmeša sve i dušu oberstane nerednost i kmica.

Onda dojdeju one žalostne i pogibeljne vure, kad ljudi prave vere zdrave navuke već netripiju; poleg hlepenja svojegá srdca nove navuke napraviju sebi i duše si zapreju od osloboditeljne pravice.

Onda nastane veliko zabludjenje i krivi navuki, koji tak glasiju: nega Boga vekivečno blaženstvo je samo pripovest, mi živeći hoćemo poleg naše volje i poleg našeg mišljenja. — Svaki hoće delati poleg hudoga zatvrđenoga svojega srdca i poleg svojih željah.

Ali poželenje ne samo smisli pokvari, ne samo mišljenja i vidjenja ljudeh zmeša, nego pokvari i srdca, potemni smisli i na hudo dene srdce.

Naravnog i krepostnog življenja sredina je srdce. Vu našim srdcu je ona tajna jakost, koja nagibanje da celomu krepostnomu životu. Ovu jakost zovemu za ljubav. Pamet pregleda, razum prematra i sudi, hotenje zapoveda, ako ljubav srdca hodi napre.

Ljubav hlepi, ljubav zahteva, ljubav ravna, ljubav se gori zdigue, ali se more i doli hititi vu glibočinu.

Tak je to. Kam nam srdce ide, tam nam idu i misli, želje, trsenja, čini, radost, žalost, grehi i kreposti naše. Ako se gori zdigava, sve se gori trsi, ako pak doli opadne, vu glibočinu opadne sve i onda i mi padamo vu našoj kreposti.

Sursum corda!

Naj se zdiže naše srdce i naša ljubav. Naj se zdiže gori k Bogu i kreposti! Vu tem se skriva ključ čovečanskog blaženstva. Ako pak slabosti sveta opadne naše srdce, to donese nevolju na čovečanstvo!

Gde je reč čoveka i čovečanstva ona da *gori!* k sredini ljubavi k veri, tam se zdigava sve, mišljenje, volja, znastvo, umjestvo, dobrostan, tam se oduševi i mrtvi material.

Ovu istinu najbolje i najsvetleše svedoči svih narodah historia, koji su vu kulturu život zemlje stupili i kojih cvetenje i

propadanje je poznato pred nami. I tu samo od dveh najvećih narodov se spomenem.

Kak dugo je bil velik Rim i Grčka vu svih stvarih čovečanskog života?

Tak dugo, dok su veru poštuvali i sa pobožnostjom su ponašali prama svojim bogom.

I kaj je bilo zrok njihovoj propasti? Nevera, materializmuš i sirove, telovne želje!

Kada su skeptikuši i sofište (krivi prokoki) Rima i Grčke počele glasiti atheismuša i počeli su iz svega, kaj je zvrhunaravno bilo i je, norca delati, onda su već i ovi veliki narodi počeli propadati.

Veliko delo vu svakoj stvari života samo vera, čista vera more stvoriti.

Svakoj plemenitoj umjetnosti čovečanstva je mati: *vera!*

A kaj dela naproti tomu atheismus i telovne želje?

Naj vam pove to jeden poganski pisec, rimski Seneca: »Pokvariju se kreposti, preoblada zlo, zgineju dobra srdca, propadaju sve stvari ljudeh, ako pojedine ljudi, ili cele nar: de je prijela telovna želja, pokvarenje kreposti!»

Reći Seneca se vuzda nam na očevid od reći do reći spunjavaju!

Sursum corda!

Cselkó József.

Tabor vu Ažiji.

Porth-Arthura su japanci prevzeli! — te glasi su došli prošloga tjedna vu tork. Celi svet je na jeden čas si zdehnul, im kak nebi, ono strašno prelevanje, kuliko se je tam pripetilo je sada kraj! Svaki si je tak misli, ali na hitroma je došel glas, da je to ne istina. Segurno je koj parizki novinar napisal zato, da ima skum vu uzrujanosti držati svoje čitatelje.

Ali to je jedna istina, da Porth-Arthur se nemre već dugo držati. Kak su japanci osvojili 203 metre visoku baštu, taki se moglo videti, da bude Porth Artur na hitroma opal, jer iz ove visoke bašte japanci strelati moreju celu festung, varaš i na morju stojeće ladje.

Ako Porth-Artur opadne, to bude veliko znamenitost. Veselje japancov bude veliko i japanski soldati budu se na to sa dvostrukim vitežtvom harcovali. Veliki hasen budu imali japanci iz toga, jer sve kaj je vu Porth-Arturu sve bude njim vu ruke opalo. Oni japanski soldati, koji se sada poleg Porth-Arthura hrvaju, budu mogli iti na mandžursko bojno polje. Stem bude onda više japancov stalo proti Kuropatkinovomu seregu.

Kak decembra 14-ga javiju iz Londona jeden japanski inžiller je sledeće bil rekel: Japanci su postigli kaj su hoteli. Rusku fabriku za puškeni prah i kuglje vu Porth Arturu su japanski štuki porušili, a ruske ladje pak su potopili. Dakle japanci se sada nemoraju zuriti, da sa zgubitkom vno go ljudih predobiju grada, za kratko vreme budu i tak rusi prisiljeni, da ga prek daju.

Kak novine dalje pišuju oko 203 metrov visoke bašte su pod zadnje dneve 130 ruskih mrtvih telah pobrali i zakopali.

Na mandžurijskim bojnom polju je mir. To je moći razmeti jer tam je sada 12—14 gradušov (C.) zima i tak bi se težko bilo harcuvati.

*

Mezenov ruski ladjar, koj se od smrti bil oslobodil iz Strašny — torpedonasadske njene nesreće, koju oko Port-Artura po noćnim putovanju smotrenju japanci jesu vtunuli, čudnovito svoje oslobodjenje na sledeći način spisal je »Ruskoje» zvane moskvaiske novine.

Vre v noći jedna vura mogla je biti kad smo se hoteli nazat navrnuti vu pristanište. Kad smo se bili obrnuli, od strani otoka tri drugi torpedonasadi došli jesu proti nam, koje nismo mogli spoznati. Ipak si mislilo jesmo, da su ruske ladje, koje na našu pomoć poslali jesu van. Nego samo na hitroma spazili jesmo međjutim da se vkanjujemo. Ladje pucati počele jesu i prvi granati koma do tri četiri metrovne dalečine od nas padale su vu vodu. Mi smo se požurili oditi, poleg Sikov otoka međjutim još druge dve stražarne ladje došle jesu pred nas. Istinska borba sad se započela. Jedna granata na našu ladju padne vmorila je Vasiljev vračitelja. Da ranjenikom. ipak negdo na pomoć bude ja, sam stupil na njegovo mesto. Ravno dva ranjenike nakanil sam omatati, kad su još četiri bili donesli iz špitala. Nesrećnici koji su vsi bili znali, da smrt čeka nanje, spričali se jesu jeden od drugoga i prosil je jeden drugoga za odprošćenje:

— Odprosti mi, ako sam te negda zbantavali!

— Cigaretline dal jesem njim, da naj nemisliju na smrt. Koma da si jesu zapalili jedna granata vudri vu ono mesto gde smo se zdržavali i sve četiri vubije. Jeden komad je mene takaj vu stegnu dosegel bil. Jedno na novo došavša granata povsema je odsekala jednomu poleg mene stojećemu mašinistu njegovo glavu. Ja pako još pet ranah dobil jesem na prsu i želudca krajine. Nekak si dal jesam svezati moje rane i splazim gore na krov. Na stengah spazim Vajinsky oberlaidinanda ležati. Leitinand nit nije mogel odgovoriti samo je svojom glavom namigaval. Iz njegovih prsah tekla mu je krv. Kapitan je već takodjer mrtev bil,

mesto njega Malev leitinand je vzel nase zapovedništvo. Vu levoj ruki držal je svoju kapu, s desnom pako neprestano brisal si je krv iz svojega obraza. Med tim je bitka vatrenaša postajala i stražarne ladje se takaj jesu približavale. Naše su na jedno stražarno ladju pucale. Iz uspjehom. Videli jesmo kak se na jedno stran bila obrnula i nazad se na vrnula. Blizu stojeći ruski vojnici svi su mrtvi ležali. Topnički mešter svojom rukom mahajući, nuter dukne vu morskou glublino.

— Zbogom vojnički pajdaš, kriči za njim leitinand.

— Japanske granate nadalje trle unišćavale i već je bilo misliti, da ladje od njenih vojnikov ni jeden človek neostane vu življenju, Malev leitinand je takaj bil opal. Zadnje njegove reči bile jesu, da svaki neg si oslobodi svoj življenje kak mogući je. Više matrozov iz vtlapene ladje, vu morje su shitali sebe. Ja jednoga izbavitelnoga pojasa hotel sem dole potegnuti, nego već nisam imel tuliko jakosti vu sebi. Ja takaj sam skočil nuter vu morje i vu Sokolovoga izbavitelnoga pojasa sam se zgrabil. Sokolov medjutim kod jednoga velikoga morskoga slapu spustil je pojasa i pokedob plivati nije znal, vtopil se je. Tak slab bil jesem, da nisam znal mogući njemu pomoći. Po priliki do jedne vure dugo tak sam lebdil na vodi, kad sam spazil približavajućega lampaša svetlost. Bajam bil je, koj takodjer je van bil došel iz pristanišća. Više izbavitelnih činovov pustil je iz ladje i koji su još vu življenju bili na ladji, su nje oslobodili bili. Tak sam onda došel nazad vu Porth-Arthur.

Kaj je novoga!

Kraljevski sprevod na izhodu.

Daleko na izhodu podložnici sa velike tuge gizdavostjumu dadu pristojanstvo svojemu vladaocu. Prošastni tjeđen vumerl je najmre zadnje Inde kamhodša, kraljevstva vladar po imenu Nerodom i koma da je svoju dušu bil izpustil, na jednu po hoblenu desku su položili mrtvo njegovo telo i s pucanjem mozarov dali su na znanje puku, da je vumerl kralj. Kaj zajedno i to takaj je znamenovalo, da orsaga mali i veliki, da si lasi iz svoje glave do gologa podbriju. Drugi dan su balzamirali kraljevsko telo, obraz njegov pako poleg starinske navade verno, iz zlata nakinčenim giemantum i još iz drugim kajkakvim dragem kamenjem nakinčenom larfom su pokrili, na glavu njegovu kraljevsku korunu položili i na noge njegove vnogo vredne šolce obuli jesu. Na tretji dan iz zlatom zešitom nadkanom plavtom pokrili mrtvo telo i na stolicu, položili. Na zlatoj stolici su vu tronuško palaču namestili i tak dugo ostavili s njega tam, doklam na požganje potrebitemi stvari nisu bili pripravljeni. Vu ovim času budhaiski svećeniki vu tronuški palači neprestanoma su molili.

Proročanstva za dojduče ljeto.

Francuzov navadna njihova prorokuvateljica madame Thebes sad je dala van na dojduče ljeto glaseča svoja proročanstva. Thebes ženjska vu formi knjigedaje van svoja proročanstva koja gladeč za dojduče ljeto su zadosta turobna. Iz prvine 1905 ljeta veli Thebes ženjska od vladatcov jako vnogo reči bude bivalo. Otajstveno zatim veli medjutim, da mozbit od njihovih gospojah takaj. Na doj-

duče ljeto njenoga proročanstva temelju veliki morski i suhozemni boj čeka. Angleska osobito iz velikimi težkočami morala se bu-de boriti i čez ljeta veliki žalost takaj bude nju dostigla, vu kojoj delnica bude cela Europa takaj. Europe druge države takaj nebudu imale nikaj povolnoga. Nemški orsag žalostnim pripćenjam bude podvržen i vu Francuskim orsagu bude vojuvala duhovna oblast. Žalostno je medjutim da jako ambicioznska prorokica samo jako mračno govori i žnjenoga proročanstva pozitivna tvrdjenja ni moči iznajti.

Prikaz kralju.

Iz zanimljivim prikazom pozdravil je ove dane jeden Naum Gligor zvani mehanikuš, koj je pri rumanski železni cesti vu službi. Mechanikuš je iz čudnovite ručne vještinosi svojim delom na jedno prazno jajce iz drobnimi čavleki jednu potkovu, jedne klešće i jednoga za nokte rezati nožica nabil, i ovo delo poslal je kralju, koje je i takaj bilo došlo knjemu Kraljevskaj kancelarija za ovo, zahvalno pismo poslalo je vještnomu mehanikušu, k kojemu iz jednom kraljevskom njegovom slikom obskrblenim medalion i trideset komadov cekinov bilo je priloženo.

Smrt na prodekalnici.

Najlepša smrt bez svakoga dvojenja je ona, koja med svoje službe zvršavanju dostigne človeka. Iz takovim ljepim smrtnjom preminul je ove dane dr. Schükert Zdenko reichsrathski ablgat, koj kak iz Beča pišeu na jednim pučkim spravišću je govora bil držal, proti dolnje austrije narodnoga podučavanja prepоруke i njegovi poslušatelji su mu duševno pljeskali na vatrenom prigovoru, na naglo mu je zlo dospelo i omedleno sruši se okolo stojećih med krila njihova. Na narodnom spravišću veliko je nastalo uzbujanje, po doktora bežali jesu vnogi nego prije neg bi pomoć bila prispela narodni zastupnik je već mrtev bil. Srčni žlak ga bil vmeril. Schükert Zdenko je slobodoumne strauke član bil i vu glasovite govornosti glasu je stajal. Pokojni zastupnik je 61 ljeto bil star.

Samoubojstvo.

Iz Temešvara telegrafiraju, da je tam ove dane vjutro Opra Janoš, varmedjinskoga gospodarstvenoga društva voditelj, se strelil. Opra je već pred tremi dnevi nekam bil otišiel iz doma i od onoga vremena nise bil navrnul nazat. Sad se bilo zasnalo da vu jednoj oštariji pogodil si je stana. Jednoga dana vjutro pozove kelnara da mu doiese zajutleka, i doklam on po njega hodi Opra se je vu sluhu bil strelil. Samoubojnik se sad na protuletje bil oženil, jednu šestnajst ljet staru siromasku pucu si je zebrał za svu tuvarušicu, koja po dvemesečnim zakonskim življenju, ostavila je svojega tuvaruša. Vu svojoj zaljubljenosti v kanjehi tuvaruš kak se vidi nije bil mogućen vu svojoj sudbini se počinka najti i ove dane razdelil se od življenja.

Zagutil ga je.

Šamu Jožef kerešeseiski 21 ljeto stari dečko — prekoredno se zaljubil vu Tamaš Jožeta 18 ljet staru njegovu kcerku. Puca je takaj bila zaljubljena vu njega, nego njihovomu blaženstvu je Tamaš pretgel njihovoga puta, nije dopustil, da tuvaruš i tuvarušica moreju postati. Od žuhkoce pun dečko je osvjetil vu sebi skuhal proti tvrdoga srдца otcu i preminući tjeđen vu sre-

du rano v jutro je napal staroga Tamaša. Prestrašeni človek nit tuliko vremena nije imel, da za pomoć kriči, jerbo ga Šamu Jožef iz golom rukom bil zadavil. Žandarstvo je odmah započelo iztraživanje i Šamu-a vu fiskaliatni rešt je bilo odednalo.

Samoubojni svećenik.

Groju Janoš nagysebensi grčko katolički svećenik, kak odonud brzjaviju, ove dane vjutro, se bil strelil. Njegovomu činu zroka nepoznaju.

Nesreća na vadasiji.

Iz Sátoralyaujhelya dopisnik javi: Varanóiskoga imanja šumskoga mernika sin, 18 ljetošni Klinski Aladár ove dane vu za hižom ležeče borovje odpravil se je na lišičnju čakanje. Medčim prama šumi je isiel na tvrda zmržjenoj škliskoj zemlji se poškliznul i na svoju pušku je opal bil. Od puške kokot je bil navinjeni i od stepanja se sprožil i puška je puknula. Kugla preko lalovke mladoga človeka se vu glavu zavrtala i namah ga je takaj i zaklala.

Tolvajstvo.

Kutnyak Jožeta žena drávaszentivanska stanovnica minućeg meseca 28 dneva med 5—6 vurom prek je otišla vu istim onim stanju k stanuvajuči Bujanič zvanou susedi na spomenek, med kojim vremenu Bujaničnice na zločestim glasu bivajuča njena 20 ljet stara Magdalena kći skrivoma otišla je vu Kutnjakičinu hižu, razbila je ladicu i vkrala je iz žnje nuter najdjenih 30 korun i 22 filléra gotovih penez. Kutnjakovica kradljivost samo drugi dan je spazila bila, do kojega časa fina devojčica već je vse potrošila vu Csáktornya, za kupleno kajkakovo blago.

Prefriganj tolvaj.

Iz velikom prevzetnostjumu oplenili su ove dane tolvaji Valtraberstein činovnika njegov stan. Valtraibensteinica je sama bila doma po poldan, njeni suprog je vu Ganzfabriki činovnik. Tak okolo četrte vure jeden mlad okolo 17—18 ljet star težački človek stupi vu hižu.

— Ganz fabrike direktor prosi milostivu gospoiu — veli — da odmah neg dostoju knjemu van dojt. Suprog njeni hitro mora odputovati i direktor neka važnoga ima njim povedati.

— Valtraibensteinica se taki bila odpeljala vu Kőbanyu, vu Ganz fabriku gde medjutim nikaj nisu znali od poručka. Gospa sad je već na zlo mislila bila i taki se odpeljala dimo, gde stana razbitoga i oplenjenoga najde. Oplenjenik zato je vkanil od doma gospoiu, da njegovi pajdaši stana leže mogući budu opleniti. Upadniki do 250 korun vredno dragocenjeno blago su spobrli. Lukave upadnike sad traži redarstvo.

Z A B A V A.

Tresnulo je!

Bilo je mieseca Augusta. Sunčana žega je vladala svum svojom žestinom, jer već preko dva mieseca nije kiša na zemlju opala, koja bi svojom vlagom i živuča stvorenja i rastline okriepila. Medjutim je sada nastala tolika sparina, da se je dalo naslućivati; vrijeme će se obrnuti. Pak izbilja, tamo za šumicom su se pričeli oblaki prama nebu digati, jedan za drugim, kak da bi je netko

iz zemlje prama gore rival, te su se dizali sve više i više i gore se na sve strane širili. Onak iz nenada nadošavši vietar, koj je kakti forgov falacece slame, siena, papi-ričah i praha prama oblakom gore vrteći nosil, dal je naslućivati skorašnju buru, pak zato su se mnogi iz ceste u krčmu zaklo-nili, prije nego je bura došla, za da je na prostom vani nezateče.

Baš kad su pričeli one debele kaple iz oblakah na zemlju padati, dojde canjkar Samuel, židov, sa svojimi pieškimi koli u dvorište; on je zabrinuto promatral oblake te je svojimi kolci stal pod kostanj, koj je odmah pri ulični pesi, svoj svrži na široko okolo razprostirajuć, rasel. U sobu se nije ufal, jer u krčmi se mora nekaj trošiti, on pak je bil takov siromak, da baš niti jed-noga krajcara nije imel zvišega.

»Hej, krčmar Miška« — vikne jedan izmed prisutnih u sobi seljakah, čim je Sa-muela zapazil — »pozovi ga izpod drveta u sobu, pak makar da je židov i makar da od njega nebudes puno zaslužil!«

Krčmar Miška je to i učinil, a Samuel je držal za pametno Miška poslušnuti, pak je svoja kolca porinul pod sušu, a on sam si je u sobi sel u jedan kut.

Vani je grmelo, bliskalo a dežd je pa-dal kak iz rukava. Takovog vremena već dugo nije bilo u okolici pak je i tvrdje se-ljake malo streslo. Krčmarica je već na svećnicu blagoslovljenu sveću užgala i na stol metnula. To je mogla danas posve lah-ko, bez da bi se imala bojati, da će ju tko od prisutnih izsmijati, jer danas pri tom grmlenju i bliskanju nije bilo nikomu na misli izsmiehanje vierskih običajah. (Ki-nezko prirečje: Tko nevieruje Boga neka gleda bliska. Dapače kad ga gore sve više ružilo i bliskalo se, donesel je krčmar iz druge sobe debelu molitvenu knjigu »Hranu nebesku« te je rekel: »Mi se nezadovolja-vamo samo blagoslovljenom svećom, koju sv. cirkva sveti i pri tom moli, da se onim nikaj zla nedogodi, koji ju u punoj vieri zaufano rabe, mi hoćemo i moliti, za da nam se gospodin Bog smiluje.« — Nitko od prisutnih nije nikaj proti tomu imal i anda se krčmar Miška klekne i pričme mo-liti litanije svih svetih, a ostali su odgova-rali: »Moli za nas!«

Samuel u kutu pun straha nad blis-kanjem i grmljavinom je takaj pričel stiha moliti i kad su oni drugi odgovarali: »Moli za nas«, je on svigdar dodel: »i za me.« A kad je došlo: »Od neviemena i strei, oslobodi nas Gospone,« je on rekel: »i mene.«

Sad — najedankrat se zablisne i pras-ne, da se je mislilo, ciela krčma je u og-nju a oblaki zacvekeću kak da je potres nastal. Od straha zapnu svi u molenju te strahoma gledaju jedan drugoga, činilo se je svakomu, kak da je od te strašne elek-trične struje pogodjen. Ali tako nije bilo. Velikoga kostanja vani pred vrati je elek-trična iskra pogodila te se je videl široki razkol od vrhunca drveta pak uzduž do korena.

Samuel je iz svoje klupi od straha gori skočil i još se nije znalo kam je ta po-gubna iskra udarila, eto već je i on med ostalemi na podu klecal.

Kada se je krčmar osviedočil, da mu se kući nije nikaj pripetilo, nastavi zajedno sa ostalemi pretrgnjenu molitvu, a Samuel je sada šnjimi molil: »Prosim te poslušni nas!« — Poslie zvršenih litaniah je bura ponešto popustila, nu krčmar je rekel, da

je sada dužnost dragomu Bogu se zahvaliti, da je nje od zla obučval te je stoga prido-dal još nekoje molitve zahvalnice. Samuel pako je ostal klečec s drugemi i nije se stal, dok nije zadnji »Amen« rekel i dok se nisu svi ustali.

Veliki strah ga je obuzel, kad je videl da bi sada sigurno bil mrtav, da nije izpod kostanja u sobu došel, a to su dakako i svi ostali uvideli te su ga hvalili s njegove pobožnosti koju je netom pokazal.

Kad pak je bura posve prestala i nebo se začelo miestimice modreti stane jedan seljak pred Samuela te mu veli: »No Sa-muel danas morete u istinu o sreći govo-riti, da niste vani pod drvetom ostali jer bi sada iz vas bil mrtvac.«

Samuel je o tom bil posve osviedočen te mu je poslie pretrplenoga straha bilo vrie-mena potrebno dok je mogel odgovoriti. »Sigurno bi sada bil mrtav,« — odgovori i pridoda — »a to pak moram priznati da je molitva velika batrivost u nesreći; sve ono kaj ste iz ove knjige čitali čini, da čoviek dobi veliko zaufanje u Boga. Već dugo nisam Boga molil, a tak zažgano pak kak danas, još nikada.« — Zatim stupi k stolu na kojem je molitvenik još otvoren ležal te zamoli, da mu izmolene molitve još jedan krat dopuste pročitati. Pošto krčmar proti tomu nije nikaj imal, uzme molitve-nik i čita sve molitve koje poslie litanijah svih svetih sliede: »O Bože, koj si griehom uvriedjen . . .« onda: »Odvрни milostivo bića Tvoje srditosti od nas . . .« zatim: »O Bože, od kojega sve svete želje, dobri to-nači i pravedna diela dohadjaju, daj Tvo-jim slugom onoga mira . . .«

»U istinu liepo i batrivo« — veli za sebe, a posle kratkog promišljanja se obrne k krčmaru riečmi: »Za koliko mi prodate ovu knjigu?« — »To je uspomena na moju prvu presvetu pričest« — odgovori krčmar — »ako iz nje hoćete čitati, to vam ju ra-do posudim, ali prodati ili prikazati vam ju nemogu. U ostalom niti neima nikakove nov-čane vriednosti za jednu krunu i pol do-bite posve novu u svakoj knjizari.« — »Vi mi ju anda hoćete posuditi, dok ju pročit-am« — veli Samuel — »Hoću drage vo-lje« — odgovori krčmar — ali onda ju nazad donesite,« doda čvrsto. Poslie neko-liko minutah je Samuel svojimi kolci odi-šel domov, knjigu je pazljivo spravil u žep, dalnju trgovinu je za danas napustil.

Duboko ganut stupal je kraj svojih malih kol, koje mu je njegov pes pomagal vleći te se nikaj nije zanimal za ulagivanje svojega četveronožnoga prijatelja, koj se je očito veselil, da već idu domov. Trag, ko-jega je strela na drvetu učinila, Samuel nije videl. On je svojimi misli posve negde drug-de bil. Seljaci u krčmi su začudjenjem tr-govinu smolitvenikom med krčmarom i Sa-muelem poslušali, pak su sad za odhadja-jućem Samuelem kroz oblok znatizeljno gle-dali, koj je zamišlen kraj kol proti domu išel.

»No pri ovom je pošteno tresnulo« — veli sada jedan — »ak ne baš u tielo a to u dušu.« — »No, ako bu trajno« — veli drugi — »a Samek se na drugi put okrene te je onda ta strela polag škode ipak još i nekaj dobra učinila.« A krčmar zaključil: »Nadjajmo se, da bude taj blisk pri njem od koristi.«

I izbilja! Malo tjednov je prošlo i već se je razglasilo po selu, da Samuel žena mu i kei hode k gospodinu plebanušu na krčanski nauk, jer se kane u svetu kato-

ličku cirkvu uzeti dati. — Kak je on sam krčmaru pripovedal, prigodom kad mu je molitvenika natrag donesel, marljivo čitanje u njem ga je genulo na to, da hoće pos-tati katolikom.

Poslie nekoliko miesecih bude on sa ženom i kčerju svetim krstom k viećnomu životu priveden i preporodjen. Da pak je taj prelaz na katoličku vieru istinski i iz osviedočanja, potvrdil je jednim osobitim či-nom ljubavi bližnjega, pošto je jednoj siro-maškoj udovici sa petero diece, koja mu je još spokojnim svojem mužem dugovala tri jezere krunah, te joj je već imetek radi toga bil razpisan na prodaju, sve kamate od više godinah odpustil a za glavnicu joj je dozvolil, da ju po mogućnosti odplaća na obroke, kako bude mogla i kada bude mogla.

I budući njegov život je bil takov, da ga je svaki, veliki i mali, medju kojimi su bili i takovi, koji ga radi lihvarstva pod ni-pošto nisu mogli trpeti, rado sastajal i šnjim se družil a gospodin plebanuš je svakomu pripovedal, da je Samuel (ime si je i na krstu pridržal) najvierniji sin svete katolič-ke cirkve.

Ovo je dogotovština, koja se je izbilja dogodila u českoj zemlji u Trautenuau go-dine 1900.

Em. Kollay.

Nekaj za kratek čas.

Naša porezna uprava.

Eötvös Karoly pripoveda vu jednih no-vinah sledeći dogodjaj:

Imel sam nekakvoga posla vu porez-nim uredu. — veli Eötvös. Bilo nas ga vno-go; bil je med nami takaj i jeden šostarski inoš, koj je med prsti, kakti čemernu kaću nekakov papir držal. Kak poglednu na papir, odmah spazim, da je to porezna opo-mena.

Nazadnje dojde red i na inoša, s kojim se v spomenek pusti porezni knjigovodja. No, kaj bi rad sinek? — pita knjigo-vodja.

Prosim ponizno, to sam donesel, — i stim prek da cedulu.

To je, kak vidim, porezna (porcija) opo-mena. Kaj bi rad s tim?

Prosim ponizno, veli dečec, tu je falin-ga vu pismu. Moja mama je ne 7 korun 25 fillercv porcie dužna, nego samo 5 ko-rune i 12 fillercv.

Tak? No, bumo taki vidli.

I zatim premeće jeden šereg strašno velikih knjig, sklimne dvaput s glavom, i popravi opomenu: mesto 7 K. 25 fill. na 3 K. i 12 fill. I stem nazaj da pogibeljnoga papira dečecu.

Nego dečec se niti ve negene.

No, još je ne vreau? — pita ga činovnik.

Niti ve je ne vreau, prosim, veli inoš. Moja mama je, ne porezna baba, kak je tu zapisano, nego štacunarka.

Štacunarka? — začudi se knjigovodja. Opet v ruku zeme opomenu, z nova premeće knjige, popravi falingu i da nazaj cedulu dečecu. Nego ov niti se neobrne vun.

No, kaj je još za falingu?

Prosim, veli dečec, moja mama nesta-nuje vu Kravarski vulici, pod 68. brojom. nego vu Köbánya.

Činovnik opet v krej zeme opomenu i to popravi. Nego inoš se niti ve negene.

COGNAC DUGESTIV leghiresebb gyógycognac, CHERRY-BRANDY, QUARNERO-BRANDY, VALODI JAMICAI-RUM

Pfau és Társa fumei cognac-gyár világhírű különlegességeit ajánlják

Mráz Testvérek, Csáktornya.

845 1—*

Ki szereti

a gyöngéd, tiszta arcot, a puha sima arczbőrt és üde rózsás arcszínt?

Az mossa magát naponta a híres, orvosi-lag jönnek talált

**Bergmann-féle
LILIOMTÉJSZAPPANNAL**

(Védjegy: 2 bányász.)

Bergmann & Co. Dresden és Teschen a/E. gyárából.

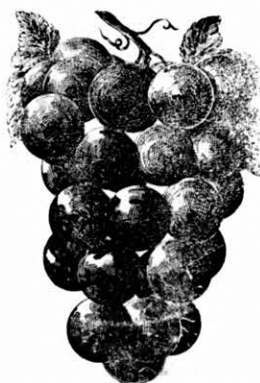
Kapható Csáktornyán Stráhia Testvérek fűszerkereskedésében.

Darabja 80 fillér.

821 8—30

Legolcsóbb és legjobb szőlőoltványok.

Kitűnő forradás!

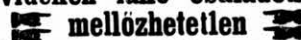

Kitűnő forradás!

Riparia portalison Rizling, Furmint, Rusközöl, Kövidinka, Szlankamenka, Burgundi, Kadarka, Muskotajok, chasslák 851 1—5 stb. stb. fajokból.

RENARD JÁNOS-nál, Nagyósz (Torontálmegye).
Árjegyzék ingyen.

A vidéken lakó családoknak

a higiénikus és teljesen szagtalan osasz. és kír. szabadalmezott

szobakloset,

mely mint elegáns bútordarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

Betentoló kocsik

Hyg. köpcsaszék

Bideitek és irrigatorok

mosdó- és fürdőkádak.

pes árjegyzékét ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
(Kosztly Lajos-utca sarkán)

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziszér, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított **köszvényet, csuszni és meghűtések**nél bedorzóles-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlaskor óvatosság legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerteráiban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerterára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Hírdetésnaplószerkesztés.

8 napi próbára küldöm Sol ngeni hajvágó-gépemet

2 frt 50 kr. utánvét mellélt és kötelessen ma-mat: azt 8 napon belül visszavenni és az összeget érte azonna visszaadni. A hajvágógép 16 cm. hosszú, legfinomabbba nikelzetett, legjobb acélból készült, van 32 fog, 3 vágásra való, 3 feltöltő testje 3 mm., 7 mm., 10 mm., dupla csavarral, biztonsági csavarral és tartalekrúgóval, finom kartonban, használati utasítással együtt, úgy, hogy mindenki azonnal haját vághat vele. Legjobb minőségű, teljesen felszerelve csak frt 2.50, fedett rajz: ovti frt 2.75. Szakállvágó-gép frt 2.25, lényiró-ólló vagy kutya-nyíró ólló frt 2. — Biztonsági beret: jó készítmény frt 1.75. — Széküldés ut-nét „mellélt csak a LAYNER LEO gyári raktárából, Wien, 1.63 Wolzelle 31.

„Milleniumtelep“ Nagyósz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri a Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet alatt létesült.

829 7—20

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyv- és papirkereskedésében

Csáktornyán.

620 49—52

BRAZAY KÁLMAN SÓSBORSZESZ KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA-2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA-1 KOR

Használati utasítás minden üvegehez mellékelve van.

Szélfajtó és fájdalomcsillapító hódanycsöppök

étvágygerjesztő és az emésztést elő-mozdító háziszér.

Egy üveg ára 1 korona.

2 üvegnél kevesebb (2 kor. 50 fill. utánvét) postán nem küldetik. Kapható:

Bittner Gyula gyógyszerteráiban
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

833 4—24

810 10—89

92—21—24

819 9—10

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki királyi járás-bíróságnak 1904. évi V. 5/1. számú végzése következtében Dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt G. H. Agriseq marburgi cég javára Vidovics Mihály és neje ellen 792 kor. 31 f. s jár. erejéig 1904. évi február hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1310 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehén, sertés-ól, trágya, gazdasági épületek sly. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bíróság 1904. V. 5/4 számú végzése folytán 792 koronára tőkekövetelés, ennek 1903. évi december hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2 % váltódíj és eddig összesen 90 kor. 81 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Muracsányban alpersek lakásán leendő megtartására

1904. évi december hó 27. napjának délutáni 2 órája

határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglallák és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlak, 1904. évi december hó 13. napján. 850.

5 + 42 lk. 904.

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Antolek Imre perlaki lakosnak, Misics Ferencz perlaki lakos elleni végrehajtási ügyében 220 kor. tőke, ennek 1899. évi június hó 21. napjától járó 6% kamatai 45 kor. 20 fill. eddigi, 17 kor. 60 fill. árverési kérvényi költség, behajtása végett (beszámításával a már befolyt 200 koronáok) a nagykanizsai, kir. törvényszék a perlaki kir. járásbíróság területén fekvő következő ingatlanok és pedig: a perlaki 1560. sztkvben foglalt 3712/87 hrsz. legelő Ottocsecz dűlőben a végr. hajtási törvény 156 §-a alapján egészben 498 kor. 30 fill., s a perlaki 1574. sztkvben foglalt 3712/342 hrsz. legelő Ottocsecz dűlőben ugyanazon § alapján egészben 221 kor. 10 fill. kikiáltási mint utóajánlati árban és pedig a perlaki 1560. sztkvben foglalt ingatlanok Misics István nevében álló 1/4 részére s a perlaki 1574. sztkvben foglalt ingatlanok Misics Romant illető fele részére Misics Antal perlaki lakos javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmi jogának fentartásával

1905. évi január hó 4-én d. e. 10 órakor

a perlaki kir. járásbíróság tkvi hivatalában Dr. Tamás János ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a lenti kikiáltási ár 10%-át bántpénz fejében letenni kötelesek. 849.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1904. évi november hó 18.

Fuchsol

mérégmentes szer **rovar, patkány és egér** kiirtására. Csáktornyan kapható:

834 4—12

TODOR R. UTÓDÁNÁL czégtul. Kraschovetz József.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálaírat egy év alatt.

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait

Plombus ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A foglájalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbjal

Ara egy adagnak, mely 5—6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtlől, melynek czime:

„Plombus“szétküldés. Pásztó, Heves-m.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 zahvalnih listov čez jedno ljeto!

Něga više zubne boli!
šupljastih zubov!
s m r d e č a usta!

Zgorinjim betegom su bezdvojno zrok šupljasti zubi. Ovo fino amerikansko sredstvo ove nevugodne i bolestone nevolje

taki prepreči!

789 13—16

Sa Plombusom si svaki sam more plomběratí

bez svake bolesti i nevjerovatno jednostavnim načinom

šupljaste zube!

Plombus naj nefali niti pri jednoj hiži, malomu strošku je stokrat naplaćeni interes: mir. One dakle, koji zubno bol imaju, pozovemo, da naj prištelaju, ovo fino sredstvo, koje su vu Ameriki znajšli.

Cena jednoj porcijii, kaj je za 5—6 šupljastih zubov dosta, sa naputkom hasnuvanja 2 korune. Ako se 2 K. 10 f. napre pošle, franco razpošiljano bude. Moći je prištelati jedino od magjarskogo poverenictva kojemu je adres:

Razpošiljanje „Plombus“ vu Pásztó Heves-m.

Karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak?

POLLÁK BERNÁT

óras és ékszerész VARAZSDON

Ferencz József-téren az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt svájci zsebóra, arany-,

ezüst- és china-ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban olcsó áráért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a

legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközöl.

Legolcsóbb árak!